

PFU-SAK NR. 078/12

KLAGER: Morgan Andersen
ADRESSE: Dampskipsbrygge 2, 1607 Fredrikstad
TELEFON:
PUBLIKASJON: Verdens Gang (nett)
PUBLISERINGSDATO: 14.12.2011
STOFFOMRÅDE: Sport
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Samtidig imøtegåelse, kildebruk og kontroll av opplysninger, rettelse
REGISTRERT: 12.03.2012
BEHANDLET I SEKR.: 13.03.2012; tilsvaarsrunden innledet
BEHANDLES I PFU: 19.06.2012
FERDIGBEHANDLET: 19.06.2012
BEHANDLINGSTID: 97 dager
KLAGEGRUPPE: Idrettsleder
PFU-KONKLUSJON: Kritikkverdig
HENVISNING VVPL.: 3.2
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallell klage mot Aftenposten (sak 055/12), Fredriksstad Blad (sak 080/12) og Dagbladet (sak 079/12 – løst i minnelighet).

SAMMENDRAG:

Verdens Gang publiserte **fredag 14. desember 2011** en nettartikkel med tittelen «**Siktede Andersen godkjente flere millionavtaler**». Inngressen:

«Rett før Morgan Andersen sluttet i FFK, godkjente han en scoutingavtale med et svensk selskap - en avtale som har slående likheter til avtalen mellom FFK og Sport & Net Group.»

VGs artikkel bygger på opplysninger fra Aftenposten samme dag, og brødteksten starter slik:

«Det skriver [Aftenposten i sin papirutgave i dag](#).

Fakturaen som ble behandlet 25. mars 2008, bare seks dager før Morgan Andersen sluttet som administrerende direktør i det daværende FFK Sport ASA, lyder på én million kroner, og ble i følge Aftenposten utbetalt til Sport Invest GbH.»

Det refereres til Aftenposten flere steder i artikkelen:

«Den til nå ukjente avtalen skal etter det Aftenposten erfarer være inngått i forbindelse med kontrakten Abgar Barsom inngikk med Fredrikstad noen uker i forveien, og får skattemyndighetene til å reagere.»

KLAGEN:

Klager er Morgan Andersen, den omtalte tidligere direktøren i klubben. Han viser til at VG ukritisk har gjengitt og videreformidlet Aftenpostens feilaktige påstander. Klager mener VGs artikkel inneholder usanne beskyldninger mot ham, og at VG ikke har utøvet tilstrekkelig kildekritikk. Det vises til klagen mot Aftenposten, sak 055/12.

Klager opplyser at avtalen av 2007 ble inngått av sportssjefen i klubben, og at klager aldri har hatt noe med avtalen å gjøre. Det vises til e-post fra sportssjef Per Morten Haugen (se vedlegg) som ifølge klager bekrefter dette. Klager legger også frem legeattest på at han var sykmeldt i den perioden den omstridte kontrakten ble forhandlet og inngått (se vedlegg).

Videre mener klager at VG har brutt god presseskikk ved ikke å gi ham anledning til samtidig imøtegåelse. Det opplyses at klager selv måtte ta kontakt med VG etter at artikkelen var publisert. Videre mener klager at VG skulle beklaget de usanne beskyldningene.

TILSVARSRUNDEN:

Verdens Gang (VG) støtter seg i sitt tilsvaer til Aftenpostens artikkel og den oppsikt denne vekket da den ble publisert. Det vises til at denne avisen har «betydelig troverdighet» som nyhetsskilde. Avisen mener Aftenpostens sak er veldokumentert og underbygget med faksimile av fakturaen med Andersens navn på. Det vises videre til siteringssaker i en rekke medier samme morgen (NRK, TV2, Dagbladet osv og lokalaviser som i Tromsø, Framtid i Nord osv). VG skriver: «Felles for alle disse, var at ingen lyktes i å få kommentar fra Morgan Andersen.» Slik VG ser det, var saken vel etablert i nyhetsbildet da VG publiserte den, og VG mener artikkelen var en «viktig og oppsiktsekkende del av et løpende nyhetsbilde.» Ifølge VG må det være legitimt å bringe opplysningen videre når den omtalte er siktet. Det påpekes at avisen var nøye med å henvise til kilden (Aftenposten) i artikkelen.

Når det gjelder imøtegåelsen, skriver VG at avisen ringte klager så snart avisen oppdaget Aftenpostens oppslag. Avisen brukte nummeret han vanligvis svarer på, men kom rett til mobilsvaer. VG tok dette som et signal på at han ikke ville snakke med avisen, og ante ikke at han var fratatt mobilen. VG skriver: «En slik utvikling i en skandaleserie som rystet norsk toppidrett, må VG rapportere. At den omtalte personen ikke er tilgjengelig, kan ikke være grunn til å droppe saken. Kravet om samtidig imøtegåelse er ikke på noen måte tenkt å hindre formidling av en så viktig nyhetsutvikling i en løpende nasjonal idrettsskandale.»

VG viser også til at det allerede samme dag ble publisert en kommentar fra klager etter at han hadde tatt kontakt med avisen, og at det hadde virket som om han var fornøyd med dette.

For øvrig viser VG til en uttalelse fra sportssjef Per Morten Haugen og Morten Huth (konstituert som adm.dir. i FFK da Andersen ble sykmeldt). Haug uttaler: «Jeg kjente ikke til firmaet Sort Invest GmbH før denne fakturaen kom på trykk i Aftenposten. Jeg har ikke forhandlet med dette firmaet.» Huth bekrefter at han signerte fakturaen, men sier til Aftenposten 14.12. at det var en avtale som var inngått før han begynte i jobben.

Klager minner VG om at ingen er tiltalt eller dømt i Piiraja-saken. Ifølge klager er det ingen tvil om at VG mener klager lyver, og at han har forsøkt å komme seg unna ved å unngå å ta

telefonen. Klager skriver han ikke har vært uvillig til å kommentere Barsom-saken, og viser til at han selv tok kontakt med VG så fort han fikk tak i pc. Det vises til at dette ble en ny sak, men slik klager ser det, ga ikke avisen ham noen muligheter til direkte å imøtegå det klager mener er feilaktige påstander. Ifølge klager har VG anklaget ham for å ha inngått/godkjent en avtale uten noe bevis. Klager mener at VG i sitt tilsvaer forsøker «å gjemme seg bak Aftenposten, at man ikke bør sjekke bevis og fakta før man gjengir saker publisert av Aftenposten».

Klager skriver: «Jeg fastholder at VG 1) har fremsatt usann påstand om at undertegnede har inngått/godkjent den såkalte "Barsom avtalen", 2) ikke har tatt de nødvendige skritt for å sikre med en samtidig imøtegåelse og 3) rettet feilen på en korrekt måte.»

Verdens Gang hevder ingen av de personene klager sier har inngått avtalen, vedstår seg det. Videre hevder VG, som tidligere, at de forsøkte å kontakte ham, men uten å få respons. Det vises til at han var fratatt mobilen av politiet, og VG skriver: «Kravet til samtidig imøtegåelse er dermed irrelevant.» Det opplyses at så snart VG kom i kontakt med Andersen, fikk han rikelig med plass til å fremføre sin versjon.

Klager kom etter tilsvaersrunden var avsluttet med ytterligere en kommentar, og legger ved dokumentasjon som ifølge klager beviser at han ikke har inngått/godkjent noen avtale.

Verdens Gang kan ikke se at den vedlagte dokumentasjon endrer saken. Avisen understreker videre at denne saken i særdeleshet fordrer individuell behandling. Det vises nok en gang til Aftenposten som en seriøs avis og at artikkelen er godt dokumentert. «Å sitere Aftenpostens opplysninger er på VGs hånd å utvise kildekritikk innenfor de presseetiske rammer. Vi har ingen forutsetning for å ha en oppfatning i forhold til primærpubliseringen. Det viktige for oss er å påpeke den presseetiske forskjell på primær- og sekundærpublisering.»

VG skriver avisen handlet innenfor anerkjent presseetisk norm ut fra at saken var en del av en løpende nyhetsutvikling i et sakskompleks av riksinteresse. Og at det da er legitimt å publisere.

PRESSENS FAGLIGE UTVALG UTTALER:

Klagen dreier seg om en artikkel på Verdens Gangs nettsider i desember 2011 med tittelen «Siktede Andersen godkjente flere millionavtaler». Artikkelen er i hovedsak en gjengivelse av en artikkel i Aftenposten samme dag.

Klager er den omtalte Morgan Andersen. Han reagerer på at VG fremsetter usanne beskyldninger om ham, og at han ikke har fått mulighet til samtidig imøtegåelse. Klager mener også at avisen skulle beklaget de faktiske feilene. Slik klager ser det, gjemmer VG seg bak Aftenposten.

Verdens Gang (VG) avviser klagen. Det vises til at Aftenposten må anses som troverdig kilde og at Aftenpostens artikkel er veldokumentert. Videre skriver avisen at redaksjonen har forsøkt å komme i kontakt med klager forut for publisering, men at den ikke fikk respons. Slik VG ser det, var det da legitimt å publisere artikkelen. Det vises til den løpende nyhetsdekningen.

Pressens Faglige Utvalg minner om at mediene selvsagt har rett til å sitere hverandre. Men utvalget har ved gjentatte anledninger presisert den selvstendige plikten alle medier har til å vurdere etikken i egen publisasjon.

I det påklagede tilfellet finner utvalget det naturlig at avisen siterte Aftenposten. Utvalget viser til sakens alvor, klagerens rolle og tidsfaktoren (en løpende nyhetsdekning). De pågående sakene knyttet til fotballklubben som klager var direktør for, er av stor offentlig interesse. Slik utvalget ser det, må klager også tåle at mediene retter et kritisk søkelys mot ham i kraft av de sentrale stillingene han har hatt i norsk fotball.

Utvalget understreker at det må utvises ekstra varsomhet i en sak hvor kildene er anonyme og den angrepne ikke har uttalt seg. Samtidig merker utvalget seg at det tydelig fremkommer – gjennom både tekst og lenke – at det er Aftenposten som er kilde i VGs artikkel. Utvalget konstaterer ellers at det står påstand mot påstand med hensyn til hvorvidt klager godkjente avtaleinngåelsen.

Videre merker utvalget seg at VG, i tråd med de presseetiske retningslinjene, på selvstendig grunnlag forsøkte å komme i kontakt med klager forut for publisering. Utvalget mener dette forsøket burde vært synliggjort i artikkelen, men at mangelen på en slik henvisning i dette tilfellet ikke i seg selv medfører brudd på god presseskikk. Utvalget registrerer også at avisen, idet den fikk kontakt med klager, publiserte hans kommentar.

Imidlertid mener utvalget at VG, i og med at avisen ikke fikk kontakt med klageren, burde ha tatt flere forbehold i tittel og ingress, og vinklet saken i mindre grad mot klager. Utvalget viser her til Vær Varsom-plakatens punkt 3.2, der det blant annet heter: «Vær kritisk i valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte.»

Verdens Gang har opptrådt kritikkverdig.

Oslo, 19. juni 2012

Line Noer Borrevik,
Kirsti Nielsen, Martin Riber Sparre, Håkon Borud
Henrik Syse, Camilla Serck-Hanssen, Reidun Førde